

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА за резултатите от извършено оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.8 „Икономика” в Икономически университет - Варна.

1. Хронология на процедурата

Процедурата е открита с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 11.07.2018 г. (Протокол № 23) по искане на висшето училище (вх. № 564/ 04.07.2018 г.).

На заседание, проведено на 05.06.2019 г. (Протокол № 20), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на ПКСНУ приеха доклада на утвърдената с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 29.10.2018 г. (Протокол № 20) експертна група в състав:

1. Проф. д.ик.н. Нено Павлов, Международно висше бизнес училище – Ботевград
2. Проф. д-р Даниела Иванова, Университет за национално и световно стопанство
3. Доц. д-р Станимир Кабаиванов, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
4. Доц. д-р Блага Стойкова, Тракийски университет, гр. Стара Загора
5. Ирина Пъшева, докторант Стопанска академия „Д. А. Ценов“

Наблюдаващ процедурата от ПКСНУ: : проф. д. ик. н Желю Владимиров

Експертната група е извършила проверка в ИУ през периода от 11.03.2019 г. до 14.03.2019 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) - част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО (Таблица 4):

Със свое решение от 16.04.2013 г. (Протокол № 10) Постоянната комисия по стопански науки и управление при НАОА присъжда програмна акредитация на ПН 3.8 Икономика в ИУ-Варна с обща оценка по критериите 9.38 със срок на валидност шест години. Акредитационният съвет (Протокол №19/27.07.2017 г.) констатира, че в рамките на четиригодишния след-акредитационен период ИУ-Варна е изпълнил напълно направените две препоръки, формулирани в решението на ПКСНУ (Протокол № 10/16.04.2013 г.) при програмната акредитация на ПН 3.8 Икономика. ПК установи, че в доклада-самооценка на университета са налице достатъчно свидетелства, факти и аргументи, потвърждаващи целенасочения напредък в изпълнението на двете препоръки. ИУ-Варна изпълнява всички препоръки направени за специалностите в ПН 3.8 Икономика, дистанционна форма на обучение, формулирани в решението на Постоянната комисия по стопански науки и управление (протокол №11/11.05.2016 г.), след преценка за съответствието с критериите за оценяване на ДФО, приети от АС на НАОА.

Въз основа на изводите в доклада на експертната група ПКСНУ направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнението на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 (1-10): „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище”.

Обучението в ПН 3.8. Икономика на ИУ – Варна по конкретни специалности, форми и ОКС се извършва съобразно действащото законодателство, публично оповестената образователна мисия, стратегически цели, задачи и приоритети на

университета, разписани в Стратегията за развитие 2015 – 2020 г. и дългосрочните политики на национално и европейско ниво.

ИУ-Варна има приета и публично достъпна чрез уеб страницата политика за осигуряване на качеството в сферите на дейност на ПН 3.8 Икономика с внедрена процесно ориентирана Система за управление на качеството по международния стандарт EN ISO 9001:2015, подлежаща на външни и вътрешни одити, като неразделна част от стратегическото управление на академичните дейности.

В ПН 3.8 Икономика е създадена среда за поддържането на непосредствена взаимна обвързаност и интеграция между научни изследвания, обучение и преподаване на академичния състав, посредством изградената академична инфраструктура, основните вътрешни, стратегически и нормативни документи, като политики, план за действие, правила, процедури, работни инструкции и стандарти. Приемът на студенти в ПН 3.8 Икономика през последните две години се стабилизира.

Констатации за изпълнението на критерий 1.2 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „Управление на качеството на образованието”.

В ПН Икономика има изградена адекватна организация за управление на качеството на образователната дейност, базирана на внедрената и функционираща СУК, ежегодното разработване и утвърждаване на Индикативни планове и отчети, регулярното организиране на обучения и семинари за преподаватели и администрацията в областта на качеството, на специално изградените вътрешни, специализирани академични структури по качеството. Системно се набира и анализира информация от обучаваните относно удовлетвореността им от качеството на предлаганите образователни услуги.

В ИУ – Варна, в т.ч. за нуждите на ПН 3.8 Икономика е разработена и въведена адекватна нормативна рамка за гарантиране на академичните свободи, нетърпимостта към проявите на дискриминация и академични измами. Прилагат се процедури и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни работи, дисертации, хабилитационни трудове и други научни публикации.

През акредитирания период в ИУ-Варна няма документирани процедури за предотвратяване прояви на дискриминация. През този период са регистрирани общо 64 процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство, 37 бр. санкционирани опити за изпитни измами в ОКС „бакалавър“, 12 бр. санкционирани опити за изпитни измами в ОКС „магистър“, 1 процедура за предотвратяване на плагиатство в дисертационен труд (при обсъждане в първично звено) и 14 подадени текстове за публикуване на статии в университетското списание „Известия“.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1 в съответствие със стандарт 2 от ESG – част 1 (1-10): „Висшето училище извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни”.

Учебната документация в ПН 3.8 Икономика съответства на нормативните изисквания, на визията, мисията и основните цели на ИУ-Варна. Прилага се единен стандарт и форма за квалификационните характеристики, с които се определят знанията, уменията и компетенциите за сферата на професионалната реализация на студентите. Регулярно се провеждат проучвания и анализи на изискванията и очакванията на потребителите на кадри, които се отчитат и използват за актуализиране на учебното съдържание и учебните планове.

Периодично се набират и анализират данни от потребителите на кадри за връзката между учебната документация и качеството на подготовката на

студентите. В този процес активно са ангажирани центровете за изследвания на ИУ-Варна, звеното за управленски анализи и рейтингови системи, както и отделните катедри водещи специалности. Прилага се електронна система за подпомагане събирането на информация и развитието на обратната връзка с бизнеса.

Системата за оценяване на резултатите от обучението на студентите е основана на подробно разписани правила и критерии. Използва се текущо и сесийно оценяване, като основната форма, в която се провеждат изпитите е писмена. Студентите се дипломират в резултат на успешно положен държавен изпит или защитена дипломна работа, за чието разработване и оценяване се прилагат ясни правила и процедури.

Регулярно се анализират учебните планове на сходни специалности във водещи университети в България и чужбина. Последните представени резултати от това проучване (2015 г.) включват 38 водещи университета от 10 страни. Прилагат се успешни практики по създаването на съвместни магистърски програми с чуждестранни университети и сертифицирането им от международни професионални организации.

Регламентирани са методически правила и процедури за приемане, оценяване и актуализиране на учебната документация. Определен е йерархичен ред с участието на катедрите, ФС, АС, Ректора, специализирани факултетни комисии, както и постоянна университетска комисия по учебна дейност. Приложените доказателства и направената проверка потвърждават, че установените правила и процедури се спазват.

При разработването и обновяването на учебната документация се отчитат мненията и предложенията на потребителите на кадри. В ИУ-Варна участието на представители на бизнеса в комисиите по учебна дейност (вкл. и в постоянната университетска комисия) е нормативно регламентирано. Публично достъпни чрез платформата UEBN са 69 становища от работодатели, даващи висока оценка на учебната документация в ПН 3.8. Общо за акредитирания период 326 представители на работодателите са взели активно участие в прегледа на учебните програми. През оценявания период са реализирани 40 проучвания за степента на заинтересованост на кандидат-студентите и работодателите към нови образователни програми за обучение.

Правилата, уреждащи структурата на учебните планове в ПН 3.8 Икономика в ИУ-Варна съответстват на държавните нормативни изисквания. Обучението се извършва по предварително обявен учебен график и разписание. Спазени са изискванията за приложение на кредитната система. За студентите в ОКС „бакалавър“ са определени 2205 часа обща аудиторна заетост за целият курс на обучение в редовна форма. За студентите в задочна и дистанционна форма аудиторната заетост е съответно 50% и 20%. При учебните планове за ОКС „бакалавър“ съотношението между задължителни, избираеми и факултативни дисциплини е 55.7:17.6:26.7, като в целият курс на обучение са предвидени 45 дни практическо обучение (общо 5 кредита). Относителният дял на задължителния стаж от общата аудиторна заетост по учебен план за ОКС „бакалавър“ е 7%.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1 в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 (1-10): „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение по съответното професионално направление”.

Образованието в ПН 3.8 Икономика съответства на държавните изисквания за теоретична и практическа подготовка в учебния процес. Формите на обучение предоставят изборност в съответствие с потребностите и интересите на студентите. Обучението е изцяло съобразено с мисията, стратегическите цели, задачи и приоритети на университета, залегнали в Стратегията за развитие 2015 - 2020 г.

Изградена е организация за участие на студентите в практически и творчески дейности, които да стимулират и подпомагат тяхното професионално развитие.

Прилагат се съвременни методи за обучение, включително ролеви игри, практически семинарни занятия, решаване на проблеми с помощта на специализиран софтуер и др. Системно се проучва и взема предвид мнението на студентите за качеството и актуалността на обучението им.

В ПН 3.8 Икономика редовно се проучва заинтересоваността на студентите в учебния процес и тяхната професионална реализация. Отчита се висок процент на удовлетвореност от проведените практически обучения (над 70%) и от придобитите знания и компетенции (над 75%). Последните проучвания сочат, че безработицата сред завършилите студенти е 2,57%.

Използват се разнообразни съвременни методи за оценка постиженията на студентите в ПН Икономика, включително в различни комбинации между тях. Основна форма за проверка на знанията на студентите е писменият семестриален изпит. Активно се използват съвременни технологии при провеждането, проверката и оповестяването на резултатите на студентите (електронно изпитване, уеб достъп и възможност за обратна връзка).

Разписани са процедури за провеждане на семестриалните и държавните изпити (комплексен държавен изпит и защита на дипломна работа). Всяка катедра обявява публично (вкл. достъпни през уеб) указания за провеждането на държавните изпити. Правилата за провеждане на изпитите по отделните дисциплини и критериите за оценяване на студентите се разработват и разписват детайлно, като публично се оповестяват онлайн. Съществува и се прилага системна практика в Държавните изпитни комисии да се включват представители на бизнеса, като за периода на акредитация общият брой на тези представители е 48.

Мониторингът и анализът на качеството на образователния процес се осъществява на няколко нива. Използват се различни източници на данни – проучвания на пазара на труда и участниците в образователния процес, външни и вътрешни одити, като с тяхна помощ се изготвят оперативни и извънредни анализи. Студентите имат право и осигурени възможности да участват в процедурите по оценка на образователния процес, както и да отправят предложения за промени.

В ИУ-Варна, респ. ПН 3.8 Икономика са изградени структури и правила за прием и обработка на жалби и оплаквания от студенти. Всички стъпки и необходими мерки и действия са публично оповестени. За периода на акредитация са подадени 29 жалби, като своевременно са взети решения по 16 от тях. Изрично са посочени случаите, при които е възможно да се прекрати производството на подадена жалба.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1 в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 (1-10): „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответното професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане”.

Създадена е действаща организация за привличане, прием и адаптиране на български и чуждестранни студенти към обучението в ПН Икономика. Прилагат се процедури и практики, базирани на достъпна и публично оповестена вътрешна нормативна рамка, която обхваща етапите на „жизнения цикъл“ на студентите. Уеб страницата на ИУ-Варна предоставя пълна информация за различни аспекти от етапите на „жизнения цикъл“.

През учебната 2018/2019 г. в ПН 3.8 Икономика на ИУ- Варна се обучават общо 4288 студенти в ОКС „бакалавър“, сред които 3600 в редовна форма и 688 – в дистанционна форма. През същата учебна година се обучават общо 540 в ОКС „магистър“, сред които 305 в редовно обучение, 134 – в задочно и 101 в дистанционна форма на обучение. Нараства както относителният дял на дипломираните студенти спрямо общия брой обучавани, така и относителният дял на отпадналите и прекъсналите студенти в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“.

Регламентирани са процедурите и организацията по признаване на висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Признаването се основава на нормативно приети документи и установени позитивни практики в университета. За периода на акредитация общият брой на признатите чуждестранни дипломи е 104, от които ОКС „бакалавър“ – 74, а в ОКС „магистър“ 30, а броят на отказите за признаване е 5.

В ПН Икономика са осигурени възможности за мобилност на студентите, докторантите и преподавателите за обучение в други университети, за участие в национални и международни научни прояви, на база сключени договори за входяща и изходяща мобилност. Тенденцията е към нарастване на входящата и снижаване на изходящата мобилност през акредитирания период.

Съществуват правила и организация за включване на студентите и докторантите от ПН Икономика в реализацията на изследователски проекти. През последните пет години се запазва на устойчиво ниво около 2% относителният дял на участвалите студенти и докторанти в национални научноизследователски проекти. Съществено намаление се отчита в относителният дял на студентите и докторантите, взели участие в образователни и изследователски проекти.

Дисциплинирано и отговорно се спазват изискванията към съдържанието на основните документи за придобито образование и квалификация, издавани от ИУ-Варна, свързани с обучението в ПН 3.8 Икономика.

Създадена е система за регистриране реализацията на завършилите студенти. Добра практика е активното и целенасочено използване на електронната платформа UEVN, осигуряваща пряк контакт между потребителите на кадри, външните и вътрешни експерти и студентите, като едновременно с това е възможно да се обявяват свободни позиции за работа и стажове. От стартирането на системата до момента на посещение на ЕГ в нея са регистрирани 1906 работодатели и експерти и 3704 студенти, 5684 завършили (алумни), а общо обработените обяви за работа и стаж са 1964.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1 в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление”.

В ИУ – Варна са утвърдени и прилагат по съответния законов ред ясни и точни, публично оповестени процедури за заемане на академични длъжности, внасящи позитивни качествени промени в структурата на преподавателския състав.

В ПН Икономика има изградена система за управление на кариерното развитие на преподавателския състав, осигуряваща нарастване дела на нехабилитираните преподаватели с ОНС „доктор“, обновяване на професорския състав и повишаване дела на хабилитираните преподаватели през проверения период.

Профилиращите дисциплини в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ са осигурени с преподаватели само на първи ОТД, притежаващи квалификация и компетентности в съответното професионално направление, вкл. за извършването на изследвания в тематичната област на преподаваните дисциплини. . Относителният дял на преподавателите, които осигуряват обучението в ПН 3.8 Икономика със защитена научна степен и/или заемана академична длъжност в това професионално направление през годините нараства от 45,95% за 2013 г. на 83,33% през 2018 г.

През анализирания период намалява броят на преподавателите на ОТД, осигуряващи обучение в ПН Икономика, (от 272 на 216), но се подобрява в структурно отношение – нараства относителният дял на хабилитирания състав и на преподавателите с образователна и научна степен „доктор“ (вкл. „доктор на науките“).

През учебната 2018/2019 г. общо 216 преподаватели осигуряват обучението в ПН 3.8. Икономика, сред които 90 хабилитирани (41.67%) и 126 нехабилитирани. От нехабилитираните 90 преподаватели (71.43%) имат ОНС „доктор“. Старшите

преподаватели и преподавателите са общо 20 или 9.26% от преподавателски състав.

Средната възраст на преподавателите, осигуряващи обучението в ПН Икономика за периода е относително постоянна, в рамките на 42 - 45 години. За целия анализиран период над 50% от преподавателите са във възрастовите групи до 45 г. През 2018 г. близо 40% от преподавателите в ПН 3.8 Икономика са на възраст между 36 и 45 г. Относително по-нисък е дялът на преподавателите във възрастовите групи над 55 г., движейки се в границите от 17% до 20% за периода.

В ПН Икономика се прилага функционираща система за атестиране на академичния състав по направленията преподавателска и научноизследователска дейност, с акцент повишаване на качеството. При оценката на учебно-преподавателската дейност задължително участва и студентското мнение.

В ИУ-Варна се наблюдава съществен ръст на преподавателската мобилност през проверявания период, като четирикратно нараства броят на преподавателите от ПН Икономика участващи в мобилността. В мобилността участват общо 187 преподаватели, със среден престой от 5,95 дни в приемащата страна. За постигнатите резултати допринася усъвършенстването на нормативната база, финансовото подпомагане от страна на университета, нарастващия брой договори с чуждестранни висши училища, както и растящото инвестиране в чуждоезиковото обучение на преподавателите. През периода се регистрира стабилен интерес към участието на чуждестранни преподаватели във входящата мобилност.

Констатации за изпълнението на критерий 5.2 в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 (1-10): „Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея”.

В ПН Икономика са създадени условия за научноизследователска и публикационна дейност на академичния състав, докторантите и студентите. Установено е намаляване участието на преподавателите в национални проекти (от 75% през 2013 г. до 48% през 2018 г.) и активизиране участието в международни научни проекти и научни форуми.

В университета има действаща процедура за включване на студентите и докторантите в научноизследователската дейност. За периода на оценка участието на студентите и докторантите в изследователски и образователни проекти на ПН Икономика спада съответно от 43.30% през 2013 г. на 15,67% през 2018 г.

През проверявания период нараства броят на научните форуми, организирани от ИУ – Варна, в които участват студенти и докторанти, както и броят на участията в научни форуми на един студент/докторант. Наблюдава се тенденция към увеличаване броя на обучаваните докторанти и на успешно защитилите, главно в редовната форма на обучение.

Констатира се тенденцията на намаляване на научните публикации на преподавателите в ПН Икономика. Средният брой публикации на един преподавател за периода от 2,3 през 2013 г. се променя на 1,39 за 2018 г. Констатира се увеличаване дела на научните публикации в чужди издания и в издания, индексирани в системите SCOPUS и Thomson Reuters. Относителният дял на публикациите в индексирани научни издания спрямо общия брой на публикациите е 38,67% за периода 2013-2018 г. Нараства броят на цитиранията на публикации на академичния състав в научни издания, реферирани в системите Scopus и Web of Science, като средногодишно на един преподавател се падат по 0,68 цитирания през проверявания период.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1 в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 (1-10): „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортната дейност по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова”.

ИУ-Варна разполага с модерна материално-техническа база, осигуряваща

среда за високо качество на обучението на студенти и докторанти в ПН Икономика, вкл. и по специалностите в дистанционна форма на обучение. Реализирани са значими инвестиционни проекти със собствено финансиране за разширяване и модернизирани на академичната инфраструктура.

Осигурен е достъп за работа с информационни продукти. Компютърните зали разполагат със съвременно специализирано оборудване, което създава необходимите условия за ефективен учебен процес. Обезпечен е широк достъп до високоскоростен безжичен интернет.

Гарантиран е достъп на преподавателите, студентите и докторантите до специализирани собствени и други (български и чуждестранни) научни издания и бази данни, вкл. по електронен път. Библиотечният фонд на професионалното направление се обновява непрекъснато.

ДФО в ПН Икономика се осъществява чрез съвременна платформа за електронно базирано обучение. При направената проверка се констатира, че ДФО е равнопоставена на редовната форма на обучение по отношение на учебен план, брой кредити за съответната специалност и др. Съобразно Наредбата за ДО, обучението в ПН 3.8 включва присъствени периоди, които се равняват на 20% от аудиторната заетост, предвидена в учебния план за редовната форма на обучение. ДФО е модерна и с високо качество, като се реализира чрез съвременни технологични средства и логистична поддръжка: аудио, видео-, компютърни и комуникационни технологии, електронни учебни материали, потребителски достъп до ресурси в ползваната платформа Moodle.

Административното обслужване, подпомагащо обучението на студентите е ясно регламентирано във вътрешните нормативни документи. Работното време на администрацията е адаптирано към потребностите на студентите. Реализиран е проект „Студентска улица“, с цел подобряване качеството на обслужването. Преподавателите са активно ангажирани в консултации и подпомагане научно-изследователската дейност на студентите и докторантите. Във висшето училище се извършва персонална подкрепа на студентите чрез действащата система на тюторство.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1 в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“.

В ПН Икономика се прилага съвременна организация за управление на информацията, свързана с академичните дейности. Формираната база данни от студентите, потребителите на кадри и трудовия пазар е основата за предприемането на реални мерки и действия за подобряване качеството на обучението и успешната икономическа реализация на завършилите.

В ИУ-Варна функционира дългогодишна система за поддръжане на активна връзка с алумни. Системно се актуализира и популяризира иновативната платформа UEBN за сътрудничество с външната среда и подпомагане кариерната реализация на дипломираните студенти и докторанти, чрез поддръжане на актуален информационен ресурс, в т.ч. и за випускниците на ПН Икономика. Отчетен е висок брой регистрирани завършили (5684 регистрирани към 31.12.2018 г.). Анализът на проведените проучвания върху реализацията на алумни показват, че за 2018 г. делът на работещите сред завършилите преди една година студенти е 83,3%.

В ИУ-Варна се поддържат собствени информационни масиви за международните постижения, тенденциите и позитивните практики в развитието на специалностите, вкл. за ПН Икономика. За периода на акредитация сектор „Управленски анализи и рейтингова система“ е реализирал общо 48 изследвания за проучвания на съвременните тенденции и добрите практики в академичното управление, преподаването, ученето, изследванията и др. Получената информация се използва при периодичните актуализации на учебните планове, учебните

програми и съдържанието на учебните курсове, което подпомага контрола по актуализирането на преподавания учебен материал.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1 в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление”.

ИУ-Варна провежда прозрачна и активна информационна политика, с изградена система за осигуряване и оповестяване на актуална и пълна информация относно образователната, научноизследователската и творческата дейност в рамките на ПН 3.8 Икономика.

На интернет страницата, вкл. на електронната платформа UEBN системно се публикува достъпна информация, свързана с дейностите в академичния „жизнен цикъл“ на студентите (на български, английски и руски език).

Публично се оповестява нужната информация за условията на прием, квалификационните форми и специалностите за обучение на български и чуждестранни граждани, както и перспективите за професионална реализация на завършилите ПН Икономика.

На уебсайта на университета, в платформата за сътрудничество UEBN и в социалните мрежи, активно се популяризират постиженията на студенти, докторанти и преподаватели, като им се осигурява възможност да публикуват научна продукция във вътрешните, реномирани академични списания

На интернет страницата на университета се предлага актуална информация за условията, процедурите и документите, свързани с възможностите за входяща и изходяща мобилност на студенти, докторанти и преподаватели, както и за петте съвместни, международни образователни програми с двойни дипломи.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1 в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление”.

В ПН Икономика има внедрена система за управление и текущ мониторинг на качеството на образователния процес, включваща целеви анализ на резултатите и актуализирането на учебните програми. Извършват се системни проучвания сред студентите и бизнес организациите за качеството на обучението и професионалната пригодност на завършилите, с цел успешно кариерно развитие, ползвайки електронната мрежа UEBN и Кариерния център.

За оценявания период 326 представители на бизнеса и 3528 студенти са взели пряко участие при обсъждане съдържанието на учебната документация.

В ПН Икономика е създадена подходяща организация както за провеждането на изпитните процедури за оценяване на знанията и уменията на студентите, така и за проследяване професионалната реализация на випускниците, ползвайки изградената университетска мрежа UEBN.

Средният успех на студентите в ОКС „Бакалавър“ се запазва на устойчиво равнище – добър 4,22 през периода 2013-2018 г.. Относителният дял на дипломираните студенти спрямо общия брой обучавани се движи в диапазона от 23,4% до 30,7%, като в рамките на периода ежегодно той се увеличава.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1 в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление”.

В ПН Икономика систематично се извършват вътрешни и външни одити, с публично оповестяване на резултатите. Организира се планиран процес на самооценяване и след-акредитационен мониторинг на учебните програми и дейности, подкрепени с коригиращи действия и адекватни промени за поддържането на качеството и възможността за изпълнението на бъдещи

оценъчни процедури. Вследствие проведените през 2017 г. вътрешни одити в ИУ – Варна са изпълнени 13 ефективни коригиращи действия по разкрити несъответствия. Предоставя се информация за оценка на програми от международни рейтингови системи.

В ПН 3.8. Икономика регулярно се извършва актуализация на учебната документация, съобразена с изискванията на конкурентната среда, проучванията на промените в сродни висши училища в България и ЕС, на националното законодателство, препоръките на надзорните органи, мнението на студентите, бизнеса и сигналите на пазара на труда.

За поддържането на обратна връзка и информация за качеството на обучението и постиженията на студентите в ПН Икономика, в състава на комисиите за семестриални и държавни изпити се привличат утвърдени специалисти от практиката, а за семинарите по специализиращите дисциплини през семестъра и практики за текущото оценяване на студентите.

В ПН Икономика се реализира непрекъснат процес на усъвършенстване на академичните дейности в изпълнение на решенията и препоръките след САНК на НАОА. За упражняването на постоянен мониторинг и постигането на устойчивост на качеството, в университета действа Постоянна комисия за следакредитационно наблюдение и контрол, като помощен консултативен орган на Академичния съвет. Системно се правят прегледи и анализи на постигнатите резултати, осигуряващи поддържане качеството на образователните дейности в институцията и откриването на нови пространства за партньорство и мобилност на студенти, докторанти и преподаватели.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **26.06.2019 г. (Протокол № 21)**, на основание чл. 88а, ал. 5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система, в съответствие с чл. 79, ал. 1 от ЗВО.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по стопански науки и управление взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.8 „Икономика” в Икономически университет - Варна на основание обща оценка **9,50 (девет цяло и петдесет).**

За ОКС “бакалавър”

- „Счетоводство и одит“ – редовна и дистанционна форма на обучение.
- „Счетоводство“ (английски език) – редовна форма на обучение.
- „Финанси“ – редовна и дистанционна форма на обучение.
- „Счетоводство и финанси“ – редовна форма на обучение.
- „Застраховане и осигуряване“ – редовна форма на обучение.
- „Икономика и търговия“ – редовна и дистанционна форма на обучение.
- „Бизнес икономика“ – редовна форма на обучение.
- „Предприемачество и инвестиционен мениджмънт“ – редовна форма на обучение.
- „Недвижими имоти и инвестиции“ – редовна и дистанционна форма на обучение.
- „Маркетинг“ – редовна форма на обучение.
- „Дигитални медии и ПР“ – редовна форма на обучение.

- **„Международен бизнес“** (английски език) – редовна форма на обучение.
- **„Бизнес и мениджмънт“** (английски език) – дистанционна форма на обучение.
- **„Международни икономически отношения“** – редовна форма на обучение.
- **„Индустириален бизнес и предприемачество“** – редовна и дистанционна форма на обучение.
- **„Логистика“** – редовна форма на обучение.
- **„Аграрен бизнес“** – редовна форма на обучение.
- **„Екологичен бизнес и регионална сигурност“** – редовна форма на обучение.
- **„Бизнес информационни системи“** – редовна форма на обучение.
- **„Стокознание и митническа дейност“** – редовна форма на обучение.

За ОКС „магистър“

- **„Счетоводство и контрол“** – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.
- **„Публични финанси“** – редовна форма на обучение.
- **„Банков мениджмънт“** – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.
- **„Корпоративни финанси“** – редовна форма на обучение.
- **„Финанси и иновации“** – дистанционна форма на обучение.
- **„Корпоративен бизнес и управление“** – редовна и дистанционна форма на обучение.
- **„Логистичен мениджмънт“** – редовна и дистанционна форма на обучение.
- **„Глобален търговски бизнес“** – редовна форма на обучение.
- **„Строително предприемачество“** – редовна форма на обучение.
- **„Недвижими имоти и инвестиции“** – редовна форма на обучение.
- **„Бизнес икономика“** – редовна форма на обучение.
- **„Управление на проекти“** – редовна форма на обучение.
- **„Аграрен бизнес“** – редовна и дистанционна форма на обучение.
- **„Бизнес консултиране“** – редовна и дистанционна форма на обучение.
- **„Качество и експертиза на стоките“** – редовна форма на обучение.
- **„Управление на продажбите и мърчандайзинг“** – редовна форма на обучение.
- **„Реклама и медийни комуникации“** – редовна форма на обучение.
- **„Маркетинг и бранд мениджмънт“** – редовна форма на обучение.
- **„Корпоративен маркетинг“** – редовна форма на обучение.
- **„Комуникации и бизнес развитие“** – редовна форма на обучение.
- **„Международен бизнес“** – редовна форма на обучение.
- **„Конкурентно и бизнес разузнаване“** – редовна форма на обучение.
- **„Международен бизнес и мениджмънт“** (английски език) – редовна форма на обучение.
- **„Международен бизнес и икономика“** (английски език) – редовна форма на обучение.
- **„Информационен мениджмънт в бизнеса“** – редовна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е шест години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.8 „Икономика” в Икономически университет - Варна, за ОКС „бакалавър“ – 10 000 студенти (редовна и дистанционна форма на обучение), за ОКС „магистър” – 2 000 студенти (редовна, задочна и дистанционна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 12 000 студенти.

Постоянната комисия по стопански науки и управление формулира следните препоръки:

1. Да се увеличи броят на студентите от професионалното направление, осъществяващи изходяща мобилност с цел обучение.

Срок: постоянен

2. Да се увеличи относителният дял на студентите и докторантите, участващи в образователни и изследователски проекти.

Срок: постоянен

3. Да се увеличи публикационната активност на преподавателите от професионално направление 3.8 „Икономика“.

Срок: постоянен

Обща словесна оценка в съответствие с получената числова оценка: пълно съответствие

Председател на ПКСНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)